

31.1.2015

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

Θέμα: Αναφορά αριθ. 2233/2013, του Joost Maas, γερμανικής ιθαγένειας, σχετικά με την έγκριση γενετικά τροποποιημένων καλλιεργειών στην ΕΕ

1. Περίληψη της αναφοράς

Ο αναφέρων δηλώνει ότι η πλειονότητα των πολιτών της ΕΕ αντιτίθεται στην καλλιέργεια γενετικά τροποποιημένων φυτών και προϊόντων. Ως εκ τούτου, διερωτάται πώς είναι δυνατόν να επιτρέπεται στην ΕΕ η καλλιέργεια ορισμένων ποικιλιών γενετικά τροποποιημένου αραβοσίτου (π.χ. SmartStax, Mon 810 και Pioneer Hi-Bred 1507). Μέχρι πρόσφατα, για παράδειγμα, η καλλιέργεια της ποικιλίας Mon 810 απαγορευόταν στην ΕΕ. Τώρα η γύρη αυτής της ποικιλίας μεταφέρεται στα φυτά και καταλήγει στο μέλι, το οποίο, σύμφωνα με τον αναφέροντα, γίνεται επιβλαβές. Ο αναφέρων ζητεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την εκ νέου απαγόρευση των γενετικά τροποποιημένων καλλιεργειών. Θεωρεί ότι οι βουλευτές εκλέγονται από τους πολίτες και πρέπει να συμμορφώνονται με τη βούλησή τους. Σε αντίθετη περίπτωση, οι πολίτες θα χάσουν την εμπιστοσύνη τους στον θεσμό της δημοκρατίας και θα σχηματίσουν την εντύπωση ότι υπονομεύεται από τη διαφθορά και τα κέντρα συμφερόντων.

2. Παραδεκτό

Χαρακτηρίστηκε παραδεκτή στις 18 Σεπτεμβρίου 2014. Η Επιτροπή κλήθηκε να παράσχει πληροφορίες (άρθρο 216, παράγραφος 6, του Κανονισμού).

3. Απάντηση της Επιτροπής, που ελήφθη στις 31 Ιανουαρίου 2015

Οι νομοθετικές διατάξεις της ΕΕ, και ειδικότερα η οδηγία 2001/18/ΕΚ¹ και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1829/2003², παρέχουν ένα σαφώς καθορισμένο ρυθμιστικό πλαίσιο για τους ΓΤΟ. Σύμφωνα με αυτό το πλαίσιο, που θεωρείται από τα αυστηρότερα παγκοσμίως, κάθε ΓΤΟ, πριν από τη διάθεσή του στην αγορά της ΕΕ πρέπει να υποβάλλεται σε μια κατά περίπτωση εκτίμηση της ασφάλειας στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο με σκοπό την προστασία της υγείας του ανθρώπου, των ζώων και του περιβάλλοντος.

Η αξιολόγηση κινδύνου πραγματοποιείται από την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (ΕΑΑΤ), έναν επιστημονικό οργανισμό, ανεξάρτητο από την Επιτροπή, ο οποίος ιδρύθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Υπεύθυνο για την αξιολόγηση είναι ένα ειδικό όργανο της ΕΑΑΤ για τους ΓΤΟ, αποτελούμενο από διακεκριμένους ανεξάρτητους επιστήμονες, οι οποίοι επιλέχθηκαν για τις ικανότητές τους στους σχετικούς τομείς. Το όργανο αυτό επικουρούν εμπειρογνώμονες ad hoc και οι εργασίες του βασίζονται σε διεθνώς συμφωνημένες μεθόδους.

Μέχρι τώρα, υπάρχει μόνο μία γενετικά τροποποιημένη ποικιλία που καλλιεργείται εμπορικά στην ΕΕ: ο αραβόσιτος MON 810. Η ελευθέρωση στο περιβάλλον αυτού του ΓΤΟ εγκρίθηκε το 1998, μετά από διεξοδική αξιολόγηση κινδύνου που απέδειξε ότι είναι ασφαλής, και η οποία επιβεβαιώθηκε από επακόλουθες αξιολογήσεις, ιδίως όσον αφορά τη γύρη του φυτού³.

Σχετικά με τις άλλες ποικιλίες γενετικά τροποποιημένου αραβόσιτου για τις οποίες κάνει λόγο ο αναφέρων, η SmartStax εγκρίθηκε για τρόφιμα και ζωοτροφές τον Νοέμβριο του 2013, αλλά όχι για καλλιέργεια, και η Pioneer Hi-Bred 1507 δεν έχει εγκριθεί για καλλιέργεια ακόμη.

Τέλος, όσον αφορά την ανησυχία που εκφράζει ο αναφέρων για τη θέση των πολιτών της ΕΕ σε σχέση με την καλλιέργεια ΓΤ ποικιλιών, η Επιτροπή γνωρίζει ότι η καλλιέργεια ΓΤ ποικιλιών αποτελεί πηγή προβληματισμού σε ορισμένα κράτη μέλη. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή υπέβαλε τον Ιούλιο του 2010 νομοθετική πρόταση προκειμένου να επιτρέψει στα κράτη μέλη να λαμβάνουν περισσότερο υπόψη το εθνικό πλαίσιο και τις απόψεις των πολιτών τους, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να περιορίζουν ή να απαγορεύουν την καλλιέργεια ΓΤΟ στην επικράτειά τους για άλλους λόγους πέραν των κινδύνων για την υγεία και το περιβάλλον⁴. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε σε πρώτη ανάγνωση τη θέση του σχετικά με την πρόταση τον Ιούλιο του 2011. Το Συμβούλιο συμφώνησε επί κοινής θέσης τον Ιούνιο του 2014. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατέληξαν σε συμφωνία στη δεύτερη ανάγνωση τον Δεκέμβριο του 2014, η οποία οδήγησε στην τελική έγκριση της νομοθετικής πρότασης τον Ιανουάριο του 2015. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα είναι σε θέση να χρησιμοποιήσουν τις διατάξεις αυτής της νέας νομοθεσίας για να περιορίσουν ή να απαγορεύσουν την καλλιέργεια ΓΤΟ στην επικράτειά τους κατά τη διάρκεια του 2015.

Συμπέρασμα

¹ Οδηγία 2001/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Μαρτίου 2001, για τη σκόπιμη ελευθέρωση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών στο περιβάλλον και την κατάργηση της οδηγίας 90/220/ΕΟΚ του Συμβουλίου, ΕΕ L 106 της 17.4.2001

² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, για τα γενετικώς τροποποιημένα τρόφιμα και ζωοτροφές, ΕΕ L 268 της 18.10.2003

³ <http://www.efsa.europa.eu/fr/efsajournal/pub/3022.htm>

⁴ http://ec.europa.eu/food/plant/gmo/legislation/docs/proposal_en.pdf

Το κανονιστικό σύστημα της ΕΕ για τους ΓΤΟ θεωρείται ένα από τα αυστηρότερα στον κόσμο όσον αφορά την έγκριση των ΓΤΟ. Η Επιτροπή είναι αποφασισμένη να εγγυηθεί το δικαίωμα των πολιτών της ΕΕ στην ασφάλεια, διασφαλίζοντας ότι οι ΓΤΟ που προορίζονται για χρήση σε τρόφιμα και ζωοτροφές εγκρίνονται στην ΕΕ μόνον όταν δεν είναι πιθανό να έχουν αρνητικές επιπτώσεις για την ανθρώπινη υγεία, την υγεία των ζώων και το περιβάλλον, και ότι η αξιολόγηση κινδύνου πραγματοποιείται σύμφωνα με τα υψηλότερα επιστημονικά πρότυπα, και με πλήρη ανεξαρτησία και διαφάνεια εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις.